Iz ličnog ugla

Veliki sam ljubitelj baletske umetnosti.

Pratim balet od školskih dana, čak sam se i zanosila idejom da ga i sama učim. Odrasla sam i školovala se u Beogradu. Stanovala sam u neposrednoj blizini Narodnog pozorišta gledala sam gotovo sve predstave koje su u to vreme izvođene u baletu i operi. Sećam se divnih baletskih umetnika Miloša Ristića, Dimitrija Parlića, Milorada Miškovića i Milice Jovanović...

No, moja namera ovog puta nije da evociram uspomene na divna stara, uspešna vremena, već da čitaocima skrenem pažnju na izvanredan časopis posvećen baletskoj i plesnoj umetnost. Zove se *Orchestra* i upravo je proslavio jubilej , deset godina objavljivanja. Osnivač i urednik je Ivana Milovanović. Časopis pomažu Ministarstvo kulture Republike Srbije i Sekretarijat za kulturu grada Beograda. List ima izvanredne dopisnike iz svih krajeva sveta, što takođe uveliko pridonosi njegovom kvalitetu. *Orchestru* bih posebno preporučila roditeljima muške dece koji, zbog predrasuda i svoje nedovoljne informisanosti o ovoj vrsti školovanja, pa i poziva, nerado upisuju svoju decu u baletsku školu čak i onda kada su izuzetno talentovana.

Prelistavajući poslednji broj ovog časopisa primetila sam tekst iz Verone - grada poznatog između ostalog, i po operskom festivalu. Naravno da sam se odmah podsetila svog boravka u tom gradu, davne hiljadu-devet-stotina-i-neke, u svakom slučaju, lepe godine. Šetajući gradom sa svojim suprugom Milošem Hadžićem, tadašnjim upravnikom SNP-a u Novom Sadu, sa plakata smo saznali da će upravo te večeri u veronskoj Areni u operi pevati poznati tenor Renato Ćoni sa kojim smo se na naše veliko zadovoljstvo upoznali godinu dana ranije, u Novom Sadu, kada je ispred zbratimljenog grada Modene gostovao kod nas i pevao zajedno sa čuvenom operskom pevačicom Mirelom Freni. Odlučili smo da mu se javimo. Otišli smo pravo u garderobu. Obradovao nam se i predložio da ostanemo te večeri da ga slušamo u operskoj predstavi (ne sećam se više kojoj). Odmah nam je dao karte i za sutrašnje veče. Bili smo presrećni. Dobili smo karte za peti red i tek onda smo osvrćući se oko sebe ustanovili da je publika vrlo svečano odevena: elegantna odela, duge haljine, krzno, šalovi... A mi, onako, turistički. Međutim, doživljaj je bio izvanredan. Na ulazu u Arenu svi su dobili po jedan koverat u kome se nalazila svećica uz molbu da je zapalimo tek kad bude pao potpuni mrak. I stvarno, to su svi vrlo disciplinovano uradili. Doživljaj je bio veličanstven. Arena se presijavala kao veliki brilijant. Sve je trajalo samo nekoliko minuta, i onda je počela uvertira.

Imala sam priliku da u *Orchestri* pročitam niz podataka, što ni u jednoj štampi nije bilo zabeleženo, ili bar do mene nije stiglo. Na festivalu u Veroni 2004. godine *Kamena kruna*, na Gala večeri pod dirigentskom palicom Vjekoslava Šuteja, desio se nemio događaj - skandal. Ideja *Kamene krune* je bila kako podstaći na razmišljanje da različitost pojedinih kultura ne predstavlja prepreku, već bi trebalo da pobudi zanimanje za upoznavanje i povezivanje raznih naroda. Prema izveštaju Mordeja Vučkovića, ova predstava je pored humane i kulturološke, imala i neskrivenu političku pozadinu s obzirom na to da je potekla od italijanskog premijera Silvija Berluskonija. Taj projekat se pripremao godinu i po dana, i snimale su se nacionalno intonirane muzičke, pretežno plesne tačke. Te večeri trebalo je da se ti snimci emituju uz Domingov koncert i pridonesu prijateljstvu i jedinstvu različitih naroda. Zbog velikih protesta publike prekinuto je prikazivanje na platnu i tako nije mogao biti viđen ni doprinos iz Španije sa nastupom Hosea Kararasa. Čuveni italijanski reditelj Franko Zefireli se posle učtivih i laskavih reči na početku nije više pojavljivao. Koncert omiljenog i u odličnoj glasovnoj kondiciji Plasida Dominga nastavio se uz dostojanstvenu profesionalnost V. Šuteja.

Ovo beležim jer do sada nisam čula da se nešto tako neprijatno dešavalo ranije u Veroni, stecištu turista iz svih zemalja sveta.

Prelistavajući *Orchestru* možete se informisati i o tome kakve baletske škole postoje, koji čuveni baletski umetnici ih vode i kakve sve stipendije i mogućnosti imaju ambiciozni i vredni.

Članak Nadežde Mosusove je veoma zanimljiv kao i izveštaj Konstantina Tešee sa šestodnevnog boravka kao posmatrača u Švajcarskoj, na takmičenju mladih za nagradu Prix de Lausanne 2005. On je inače, uvek rado viđen gost Baleta Srpskog narodnog pozorišta u Novom Sadu i zapažen je kao izvanredan baletski igrač. Naravno, redovno pratim i kritike Milice Zajcev.

Veoma lep i dirljiv članak Milice Bezmarević baletskog pedagoga iz Narodnog pozorišta u Beogradu, koja prati svoju učenicu na takmičenju Prix de Lausanne 2005. odiše ljubavlju i strepnjom da li će njena odabranica mala Gala, proći u prvom krugu stroge selekcije.

I još mnogo toga lepog, interesantnog i podsticajnog možete pročitati u ovom divnom časopisu koji tako brižljivo i svestrano prati ovu posebnu oblast ljudskog izražaja. Iskreno ga preporučujem.

Jelica Bjeli